

З МІСТ

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СОЮЗ

(22. квітня 1920 — 12. жовтня 1920)

XIX. Варшавський договір і моя зустріч з Петлюрою в Могилеві.

Мій приїзд в Могилів і перші інформації про Варшавський договір. Відозви Петлюри і Пілсудського до українського народу. Текст політичної і військової конвенції між Україною і кол. Польщею. Листи Петлюри, Лівицького і Сальського. Інформаційний лист М. Шадлуна з Камянця. Приїзд Петлюри в Могилів і моя розмова з ним. ....

5

XX. Зміна уряду в Винниці.

Переїзд уряду у Винницю. Ситуація на українських територіях, зайнятих польським військом. Приїзд Пілсудського у Винницю. Засідання Ц. К. УСДРП і ситуація на Україні. Демісія уряду І. Мазепи. Відкликання А. Макаренка і Ф. Швеця на Україну. Звідомлення О. Красовського. Новий уряд В. Прокоповича. Евакуація Винниці. Розбиття українських національних сил під впливом Варшавського договору. Відїзд В. Винниченка у Москву. Моя розмова з М. Галаганом. Політика нового уряду та демісія І. Мазепи і О. Безпалка. ....

22

XXI. Кінець польсько-московської війни і перемиря в Ризі.

Відступ української армії в Галичину і евакуація уряду У. Н. Р. в Тарнів. Недодержання поляками умов щодо збільшення української армії. Демісія В. Сальського і його лист Петлюрі. Настрої в Тарнові. Моя подорож в ставку Головного Отамана і далі в Варшаву. А. Лівицький починає переговори з Б. Савінковом. Визнання Францією уряду Врангеля. Успішний протиступ польсько-української армії проти більшевиків. Настрої в Галичині і перехід Херсонської дивізії в кол. Чехословаччину. Армія У. Н. Р. знову на Наддніпрянській Україні. Совітська Москва відмовляється від мирових переговорів з урядом У. Н. Р. Конференція Ц. К. УСДРП в Станиславові і моя розмова з Петлюрою. Польсько-московське перемиря в Ризі. ....

39

XXII. Останній відступ.

Ситуація на Україні в другій половині 1920 р. і поворот В. Винниченка за кордон. Підготова українського уряду і командування до нового наступу проти більшевиків. Контакт української армії з російськими відділами Перемікіна і Яковлєва. Політична конвенція між українським урядом і Російським Політичним Комітетом у Польщі. Демісія В. Прокоповича і новий уряд А. Лівицького. Моя розмова з Петлюрою в Камянці. Державна нарада в Ялтушкові. Несподіваний наступ більшевиків і друга листопадова катастрофа на українському фронті. Поразка Врангеля та й причини. Нова ситуація на Україні. ....

57

РІК НА ЕМІГРАЦІЇ

(листопад 1920 — листопад 1921)

ХХІІІ. Спроби реорганізувати провід У. Н. Р.

- Ситуація на еміграції після листопадової катастрофи 1920 р. Закон з 12. листопада 1920 р. про «тимчасове Верховне Управління» і про «Державну Народну Раду». Віденська «Всеукраїнська Національна Рада» і причини її самоліквідації. Тарнівська «Рада Республіки» і її діяльність. Настрої серед української еміграції поза Польщею. Нова ситуація в Тарнові після підписання Польщою Ризького договору з Совітською Росією і припинення діяльності «Ради Республіки». 67

ХХІV. Кінець збройних змагань У. Н. Р.

- Ситуація на Україні в другій половині 1921 р. Процес членів Ц. К. УПСР у Києві. «Комітети незаможних селян» і їх вплив на руїну сільського господарства на Україні. Голод на Україні і політика совітської Москви. Українська еміграція готується до всенародного повстання на Україні. Український рух на Кубані. Повстанський штаб у Львові і умови підготовки повстання. Похід повстанських відділів на Україну і невдача повстання. Трагедія під Базаром. Нова доба на еміграції. 83

Підсумки і висновки. 113

Додатки:

- Додаток 1. До розділу «Українська революція 1917 р. і Росія».... 123
Додаток 2. До розділів «Повстанський рух на Україні» і «Зимовий похід». 136
Додаток 3. До розділу про голод на Україні в р. р. 1921—1922.... 143

Документи:

1. Універсал Української Центральної Ради. 150
2. Декларація Директорії з 26. грудня 1919 р. 162
3. Ухвала Української Національної Ради з 3. січня 1919 р. 167
4. Універсал Трудового Конгресу. 168
5. Закон Директорії про місцеві конгреси і ради трудового народу. 170
6. Декларація Січових Стрільців з 12. березня 1919 р. 172
7. Відозви Комітету Охорони Республіки. 174
8. Декларація Правительства Б. Мартоса з 12. квітня 1919 р. 177
9. Універсал повстанського отамана Григорієва. 182
10. Листи С. Вітика і Є. Петрушевича в справі проголошення диктатури. 184
11. Декларація Правительства Соборної Української Народної Республіки в справі оголошення війни Денікінові. 186
12. Доповідь голови Української Miciї в Парижі Г. Сидоренка.... 189
13. Лист С. Петлюри до французького публіціста Жана Пелісє.... 198

14. Протокол перемиря між представниками Галицької армії і представниками армії Денікіна.	200
15. Декларація Правительства І. Мазепи в справі обєднання Української Галицької Армії з Армією Наддніпрянською.	202
16. Військова конвенція поміж Польщею і Україною.	204
17. Звідомлення О. Красовського.	208
18. Декларація Правительства В. Прокоповича.	212
19. Універсал Ради Республіки.	216
20. Наказ Ю. Тютюнника Повстанській Армії з 23. жовтня 1921 р.	219
Показчик імен.	221